

Fólkaflokkurin og tryggingarmálið.

Heimsbardagin sleit øll samvinnubond við Danmark — harinimillum tryggingarsambandið.

Uttan trygging kundu hús og aðrar ognir okkara ikki byggja.

Tvær leiðir vóru at ganga:

Onnur var at geva seg upp til tey stóru bretska tryggingarfeløgini. Hin var, sjálvur, at takað um endan og seta eina landstrygging á stovn. Hin fyrri ónationál sum stórkapitalistandin altíð er. Hin seinra nationál, ja eitt av teim figgarligu sjónligastu merkjum uppá tjóðskapar- og fosturlandshugin, ið altíð vil siga: **landið — fostur-landið — fyrst. Ikki at tala um, tá ið valið stendur ímillum landsins innlendis stimbran og hin útlenska stórkapítalín.**

Her vórðu flokkarnir á tingi settir á eina tjóðskapareldroynd.

Eingin, ið ikki kennir tað sanna lyndi í fólkaflokkinum, men sum bara hevur fingið hann frambornan í »Dagblaðsins« nationala geipi og ósonnu frágreiðingum og útlegg-ingum av støduni hjá hinum flokk-unum, kundi ívast í, at fólkaflokk-urin vildi vera hin fyrsti at taka undir við, at nú skuldu vit nýta høvi at kvetta okkum úr útlensk-um peningabondum og sjálvir skipa og taka ábyrgdina fyri allari trygging her á landi.

Men hvat hendi?

Henda spurning eigur hvør einasti hugsandi Føroyingur at seta fram og fáa fulla greiði á. Tí svarið viðvíkjandi flokkanna støðu í hesum ferri, lýsir betri enn nakað annað, hvussu djúpt hin nationála kenslan stingur hjá teim ymsu flokkunum.

Ja, hvørja støðu tók so fólkaflokkurin til tryggingarmálið?

Hann — fólkaflokkurin við Jóanes bónda Paturssyni og Thorstein Petersen á odda — valdu at tæna tí útlenska assurance stórkapitalinum og hardust sum óðir menn ímóti, at landið skuldi skipa sína landstrygging, ið skuldi yvirtaka alla trygging í Føroyum.

Ótrúligt, at tann nationált stør-reypandi fólkaflokkurin kundi bera seg so ónationált at, vil onkur av lesarunum siga.

Men tað er tessverri satt. Og tað er ikki úti við tí, at fólkaflokkurin, tá tryggingarmálið varð

umskipað við lóg, var ímóti at nationáliserast ella »andeilserast« alla trygging á heimligari grund. Aftur í ár hevði flokkurin á tingi tá seinastu royndina at bjarga sínum prívatmanna interessum og interessunum hjá tí útlenska stórkapitalinum.

Í lógini fyri »Tryggingarsambandið Føroyar« stendur, at frá 1. januar 1943 skal øll nýggj trygging teknast ígjøgnum »Tryggingarsambandið«.

Hetta vildi fólkaflokkurin og umboðsmennirnir fyri hini útlenska tryggingarfeløgini hava broytt soleiðis, at øll feløg framvegis skuldu hava loyvu at tryggja í Føroyum.

Javnaðarmenn og sjálvstýrismenn gjerdum málið til eitt avgjort »kabinetmál« — eitt flokkanna aðalmál:

Nú skuldi tryggingin 100 procent føroyskerast — nationáliserast, var teirra krav.

Í nevndini gingu fólkaflokksins og sambandsins umboðsmenn saman, og tað leit so stutt út fyri, at fólkaflokkurin veruliga skuldi vinna slagðið fyri hin útlenska kapitálín.

Men sambandið gekk tó við atkvøðugreiðsluna við einum stórum meirluta saman við javnaðarmönnum og sjálvstýrismönnum.

So stutt tapti fólkaflokksins ónationála verjstøða fyri hin útlenska kapitálín og privatmanna-interessur kontra landsins interessur, meðan javnaðarmanna og sjálvstýrismanna 100 procent nationála støða sigraði við hjálp av meirlutanum innan fyri sambandið.

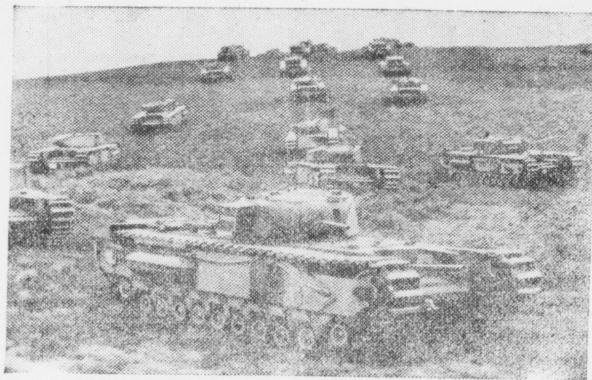
Frá 1. januar 1943 er so stutt hitt ígjøgnum langa tíðir umrødda tryggingarmálið loyst og gjørt fullkomuligt føroyskt.

Hetta stórmál, sum er gjøgnumført við javnaðarflokksins formanni sum orðførara, spardi landinum seinasta ár um hálva millión. Kundi vit spart endurtryggingina, »reassurancan«, sum er okkara mál, vildi talið verið nógv, nógv størri — óivað yvir eina millión!

Vónandi verður ikki long tíð at ganga, til vit við hjálp av »Tryggingarsambandsins« vinnupeningi og tingsins veðhaldi kunnu spara landinum fyri allan »reassurancan«.

At tryggingin er ferd heim til

Tungir bretske stríðsvagnar - hvør í sær ein lítill skansi.

Myndin er tikin undir venjingum nakað síðani av »Churchills« stríðsvagnum.

okkara sjálvs er eitt stórtak, ið allir menn sum, um teir eru rættir Føroyingar, eiga at vera fegnir yvir.

Axalandanna vasalstatir skelva.

Romenarar, Finnar, Bulgarar og Ungarar, ið hava gjørt felagssek við axalandini, tykjast at vera ræðsluligin yvir kriggsstøðuna í dag.

Nú bera tíðindini ikki longur boð um snarferð Týskara ella Jápa.

Streymurin er vendur. Rákið ber inná bæði Japar og Týskarar.

Frá Kina frættist, at Japar hopa undan summastaðni har, serliga Hunanfylkinum. Móti Amerikamönnum standa teir seg heldur ikki.

Roosevelt lovaði í nýársrøðu síni, at Japan skjótt skuldi koma at standa fyri skotum sjálv og verða so álopið, at Japar skuldu noyðast at gevast á hondum.

Heldur ikki í Burma gongst tað Jápum væl. Eisini har megu teir hopa undan og lata Indverjar og Bretar taka stórar bitar aftur av tí tikna landinum.

Í Týsklandi stendur á borgunum hjá teim stýrandi heima eins og við vígvællin í eystri og í Afriku.

Rommels snarferð aftur eftir hæli undan Bretum og Amerikamönnum kom Týskarunum ógvuliga dætt við. Annað var væntað. Stór tónleiksfylki vóru komin

yvir Miðalhavið fyri at spæla við Rommels marsh inn í Alexandria.

Á eysturvígvællum stendur enn og verri til. Har hava Russar reiðiliga jarðsligið teir. Nú í longri tíð hava Russar hvørt einasta kvøld sent út »sermeldingar« um sigrar teir hava vunnið um dagin ella dagin fyri. Gøbbels og ein av hægstu hermönnum Týsklands hava nýliga hildið røður í útvarpinum, har teir siga, at tað er neyðugt hjá hverjum einasta Heima-týskara at spennast seg út at gera vápn fyri at kunna halda Russin, sum hermaðurin segði var ríkari uppá bæði fólk og vápn enn Týskland.

Afturat hesum fyri »vasalstatirnar« ringu tíðindum kemur so, at Fraklands stóra koloniríkið — 80000000 milliónur — er samlað gingið í beinleiðis hernað móti axaland-unum.

Alt hetta, hesar ófrættir, hava skakað fólkíð í axalandanna vasal-státum. Hadaði frættist nú um beinleiðis móttøðu hjá fólkunum. Og tað tykist einki at bata, at Antonesku og teir ymsu høvdingarnir í Týsklands »hjalondum« royna at kúga og harta fólkíð at geva seg til tols.

Støðan í dag í vasalstátunum er óivað tann, at teir allir vildu latið blóð fyri ikki at hava boigt seg fyri axalandunum.

Neyðar Finnland. Neyðar Romenia, Ungarn og Bulgaria!

Tey hava orsök at spyrja.

Hvat verður av okkum, tá Týskland er jarðlagt?